nieuws

Nederlandse rechter verbiedt gebruik van toegelaten bestrijdingsmiddelen

nieuws

In Nederland is beroering ontstaan over een uitspraak van een rechter die een lelieteler verbiedt om nog gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken in zijn teelt. Volgens de rechter is er potentieel een groot risico voor de gezondheid van omwonenden. De Nederlandse landbouworganisatie LTO zegt “verbijsterd” te zijn over de uitspraak. “Het gaat om middelen die door de overheid erkend zijn. Die erkenningsprocedure is streng en moet serieus genomen worden, ook door een rechter”, klinkt het.

14 JUNI 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 15 JUNI 2023 10:37

Lees meer over:
gewasbescherming

“Gezondheid boven winstgevendheid”

Omwonenden van een lelieteler uit Drenthe zijn eind mei naar de kortgedingrechter gestapt omdat ze willen dat de teler stopt met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen omdat ze vrezen voor hun gezondheid. Die gaf de klagers gelijk. Voor een aantal gewasbeschermingsmiddelen die de lelieteler gebruikt, kan volgens de rechter niet uitgesloten worden dat ze een schadelijk effect hebben op de gezondheid van omwonenden.

“Op basis van de huidige toelatingseisen en de gebruikte bestrijdingsmethodes kan niet genoeg zekerheid gegeven worden dat de risico’s tot een aanvaardbaar minimum zijn beperkt”, zo oordeelde de rechtbank. Die verwijst daarbij naar onderzoek waaruit blijkt dat er een verband is tussen bestrijdingsmiddelen en ernstige neurologische aandoeningen zoals Parkinson, Alzheimer en ALS. De rechter erkende wel dat de lelieteler al inspanningen had geleverd om de impact van de bespuitingen te beperken, maar in zijn afweging stelt hij de gezondheid van de omwonenden boven de winstgevendheid van de lelieteelt.

Mogelijk precedent?

LTO Nederland reageert verbijsterd. “Boeren en tuinders spannen zich elke dag hard in om gezonde producten te produceren en doen dit volgens de regels. Daarbij moeten zij er vanuit kunnen gaan dat gewasbeschermingsmiddelen die zijn toegelaten door onafhankelijke, wetenschappelijke instanties, ingezet kunnen worden als dat nodig is. Als de rechter op basis van vermoedens vraagtekens zet bij de autoriteit van Ctgb, het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, waar kunnen ondernemers zich dan nog op baseren?”, vraagt de landbouworganisatie zich af.

Volgens LTO zorgt deze uitspraak ervoor dat het voor de teler in kwestie, die volledig volgens de regels werkt en de nodige voorzorgsmaatregelen in acht neemt, onmogelijk wordt om zijn producten te telen. “Wij staan achter onze leden en zullen de betrokken ondernemer steunen bij vervolgstappen”, klinkt het. LTO is ook bezorgd over de mogelijke precedentwerking die deze uitspraak schept. “We onderzoeken de juridische mogelijkheden, want de potentiële consequenties van deze uitspraak zijn groot”, aldus de grootste landbouworganisatie van Nederland.

"Zo wordt landbouw onmogelijk"

Ook in Vlaanderen wordt verbaasd gereageerd. Belplant, de Belgisch-Luxemburgse vereniging van de industrie van plantenbescherming, wijst erop dat gewasbeschermingsmiddelen een zeer strenge goedkeuringsprocedure ondergaan in Europa. "Als actieve stoffen goedgekeurd worden en ze volgens de regels gebruikt worden, dan is er absoluut geen reden voor de rechter om een dergelijke uitspraak te doen", klinkt het. Volgens Belplant zet de rechter zich in de plaats van de Europese regelgeving en de bevoegde overheden.
"Het voorzorgsprincipe wordt al in acht genomen bij de toelatingsprocedure. Stoffen die bijvoorbeeld kankerverwekkend zijn, worden niet toegelaten. Bovendien gaan bevoegde overheden uit van een totaalpakket aan literatuur en studies. In dit soort van juridische zaken wordt maar een selectie van publicaties meegenomen. Bovendien worden eventuele correlaties verward met oorzakelijke verbanden en iets dat voorkomt of meetbaar is gelijkgesteld aan gevaar. Op basis daarvan beroept men zich op een foute interpretatie van het voorzorgsprincipe", meent Peter Jaeken, secretaris-generaal van Belplant.
Volgens hem is de promotie van deze aanpak ook een probleem voor de natuurbeheerders en burgers zelf. "Als je dezelfde redenering volgt, zou je bijvoorbeeld wolven of zelfs honden moeten verwijderen uit bewoonde gebieden."
De organisatie roept op om de autoriteiten die bevoegd zijn voor toelatingen hun werk te laten doen. "Als rechters zulke uitspraken gaan doen, dan is de toekomst voor de landbouw gewoon onmogelijk", besluit Sigrid Maebe, communicatieverantwoordelijke van Belplant.

“Vlaams pesticideplan onvoldoende”

In een persbericht stellen Bond Beter Leefmilieu, Dryade, Natuurpunt, Velt en WWF dat deze uitspraak hun pleidooi onderstreept om het voorzorgsprincipe centraal te stellen in het Vlaams pesticideplan waaraan momenteel de laatste hand wordt gelegd. Eerder dit jaar hebben de vijf organisaties de Vlaamse regering gedagvaard omdat het pesticideplan dit volgens hen onvoldoende doet. “De gezondheidsproblematiek van pesticiden moet sterker worden opgenomen in dit plan”, klinkt het. “In onze dagvaarding vragen we onder andere een pesticidenvrije zone rond huizen, crèches, scholen en rusthuizen. Deze buffers is noodzakelijk om kwetsbare groepen, zoals kinderen en ouderen, voldoende te beschermen”, zegt Heleen De Smet van Bond Beter Leefmilieu. De organisaties verwijzen daarbij naar een recente studie van Unicef waaruit blijkt dat negen procent van de Belgische jongeren in een gebied met hoog risico op pesticideverontreiniging woont.

Bron: Eigen berichtgeving / Nieuwe Oogst

Beeld: Marcel Van Coile

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada